

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100626

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-09-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №16-10-01 від 12.09.2023 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пастушок Тарас Васильович

2. Taras V. Pastushok

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 28-08-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 1898

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Формування комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу в процесі фахової підготовки
2. Formation of the communicative culture of the future chief conductor in the process of professional training

Реферат:

1. У запропонованому дослідженні висвітлено проблему формування комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу; виконано системний аналіз професійної підготовки такого фахівця; розглянуто особливості професійної діяльності керівника інструментального колективу; вивчено професійну підготовку останнього; експериментально перевірено формування комунікативної культури диригента оркестрового колективу, його взаємодію з учасниками такого, що побудована на інтеграції психолого-педагогічних, музично-теоретичних знань і творчої індивідуальності. Аналіз студій, дотичних до задекларованої в дисертації проблеми, увиразнив потребу набуття та використання сучасним диригентом оркестрового колективу в ході його творчої діяльності для налагодження взаємодії з оркестрантами спектра специфічних навичок. У дослідженні висвітлено компонентну структуру формування комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу, що складається із мотиваційно-ціннісної, когнітивно-пізнавальної, особистісно-комунікативної та діяльнісно-креативної компонент. У дослідженні

обґрунтовували побудову методики формування комунікативної культури майбутніх диригентів оркестрових колективів на інтеграції та індивідуалізації. Саме ці ключові елементи уможливають професійне поєднання різних навчальних дисциплін (музично-теоретичного, лінгводидактичного, психолого-педагогічного, диригентсько-оркестрового напрямів), стають запорукою здобуття знань, прищеплення творчого мислення майбутніх диригентів, а також розвитку професійної самосвідомості, що, відтак, стимулює набуття мотивації до здобуття фаху диригента, вироблення впевненості та професійних якостей. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що уперше: схарактеризовано зміст і сутність поняття «комунікативна культура диригента оркестрового колективу»; визначено структуру комунікативної культури диригента оркестрового колективу, складовими якої є компоненти (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-пізнавальний, особистісно-комунікативний, діяльнісно-креативний), критерії, показники і рівні її сформованості (високий, достатній, середній, низький); виокремлено та обґрунтовано педагогічні умови формування комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу в процесі фахової підготовки (розвиток мотивації майбутнього диригента оркестрового колективу до оволодіння комунікативною культурою в процесі навчання; діалогізація освітнього процесу в режимі «викладач – майбутній диригент оркестрового колективу»; застосування практико-орієнтованого підходу у формуванні комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу); в освітній процес ЗВО упроваджено методику формування комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу, що забезпечує ефективність творчої активності учасників творчого акту; – уточнено сутність поняття «комунікативна культура»; – теоретично обґрунтовано та систематизовано дидактичний інструментарій формування комунікативної культури майбутніх диригентів оркестрових колективів; – подальшого розвитку набули теоретичні положення щодо змісту, форм і методів формування комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу. Практичне значення дослідження полягає в ефективному впровадженні сформульованих у ньому теоретичних положень та одержаних експериментальних даних в освітній процес закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців мистецького спрямування. Розроблену методику застосовували під час викладання дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Музична теорія та практика», «Диригування», «Методика викладання фахових дисциплін», «Оркестрово-ансамблевий клас», «Музична педагогіка», «Оркестрово-ансамблеве виконавство», «Диригентсько-оркестрова практика», «Специфіка роботи з дитячим оркестровим колективом» шляхом впровадження спеціально дібраних вправ, завдань із проблеми вдосконалення форм і методів комунікативної взаємодії в процесі керування оркестровим колективом. Отримані результати дослідження є авторською розробкою формування комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу в процесі фахової підготовки.

2. This study highlights the problem of forming a communicative culture of future conductors to conduct organizational, practical, artistic and concert work with the orchestral team. The specific features of the professional activity of the conductor of the orchestral group are considered, his professional training is analyzed; the formation of a communicative culture and his interaction with the participants of the orchestral group, which is based on the integration of knowledge from psychology, pedagogy, and music theory, considering the individual features of future conductors, are experimentally checked. The analysis of scientific research confirms that the modern head of the orchestral team in the process of creative activity for interaction with orchestras has to apply skills of communicative culture, which are inherently specific to some extent. This study covers the structure of the component of the formation of the communicative culture of the future chief conductor, which consists of motivation and value, cognitive, personal and communicative, activity and creativity components. In addition, it was proved that the method of forming the communicative culture of future chief conductors should be based on integration and individualization. It is these key elements that provide a professional combination of various educational disciplines (in directions of music theory, psychology, pedagogy, or conductor and orchestral), contribute to the development of knowledge, and creative thinking of future conductors, and also contribute to the development of their professional self-awareness, which in turn stimulates the development of motivation to the conductor's profession and the development of his professional qualities. The scientific novelty of our research lies in the first-ever: the content and essence of the concept «communicative culture of the future chief

conductor» is characterized; the structure of the communicative culture of the conductor is determined, the components of which are components (motivational and value, cognitive, personal and communicative, activity and creativity), criteria, indicators and levels of its formation (high, sufficient, average, low); the pedagogical conditions for the formation of the communicative culture of the future chief conductor in the process of professional training are identified and substantiated (development of the motivation of the future orchestra conductor to master the communicative culture in the learning process; dialogization of the educational process in the «teacher - future chief conductor»; application of a practice-oriented approach in the formation of the communicative culture of the future chief conductor); the method of formation of the communicative culture of the future chief conductor, which ensures the effectiveness of the creative activity of the participants of the creative act, has been introduced into the educational process; – the essence of the concept of "communicative culture" has been clarified; – theoretically justified and systematized the didactic toolkit for formation of the communicative culture of the future chief conductor in the process of professional training; – the theoretical provisions regarding the content, forms and methods of formation of the communicative culture of the future chief conductor. The practical significance of this study is in the introduction to the educational process of special courses, seminars, methodological recommendations on the problems of forming the communicative culture of the future chief conductor, and their application in the course of studying subjects on the methodology of teaching orchestral groups, the history of orchestral performance, the orchestral class, as well as during practical work with the orchestral group. Theoretical provisions and experimental data formulated in this study were introduced into the educational process of the higher educational institutions of Ukraine. The methodology developed by us can be used in the teaching of the special course "Methods of Working with the Orchestral Collective", "Music Pedagogy", as well as in the reading of special courses "Fundamentals of Conductor and Orchestral Performing Arts", holding seminars on various aspects of the individuality of the communicative culture of the conductor and the methods of managing various orchestral collectives. The obtained research results are the author's development of the formation of communicative culture of the future chief conductor in the process of professional training.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Пастушок Т. В. Новітні прийоми гри на саксофоні. Нова педагогічна думка. 2016. № 3. С. 108–111.
- 2. Пастушок Т. В. Метро-ритміка, як основний елемент навчання майбутніх музикантів. Нова педагогічна думка. 2018. С. 163–166.
- 3. Пастушок Т. В. Педагогічний концепт формування комунікативної культури майбутнього керівника оркестрового колективу. Освітні обрії. 2022. № 1 (54). С. 119–122.
- 4. Пастушок Т. В. Взаємопоеднуваність основних принципів формування комунікативної культури майбутнього диригента оркестрового колективу. Національна академія Державної прикордонної служби України: зб. наук. пр. Серія: Педагогічні науки. 2022. № 3. С. 416–428.
- 5. Пастушок Т. В. Формування комунікативної культури диригента оркестрового колективу в процесі творчої діяльності. International Journal of innovative technologies in social Science. Warsaw, Poland. 2021 p. С. 25–30.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0222U003612

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сверлюк Ярослав Васильович

2. Yaroslav V. Sverliuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапчук Тетяна Володимирівна

2. Tetiana V. Potapchuk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1680-6976

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білова Наталія Костянтинівна
2. Nataliia K. Bilova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7147-2433**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"**Код за ЄДРПОУ:** 02125473**Місцезнаходження:** вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шалівська Юлія Василівна
2. Yuliia V. Shalivska

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5435-569X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Рівненський державний гуманітарний університет**Код за ЄДРПОУ:** 25736989**Місцезнаходження:** вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Палаженко Олег Петрович
2. Oleg P. Palazhenko

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6992-8929**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Рівненський державний гуманітарний університет**Код за ЄДРПОУ:** 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Виткалов Сергій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Виткалов Сергій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гудовсек Оксана Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна